

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Valentin Plîngău
în pricina la cererea lichidatorului Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”,
Vadim Cernei cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor
de conducere a Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, prin care a fost
admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrului organelor de
conducere a Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”, atras la răspundere subsidiară
administratorul debitorului Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”, Valentin
Plîngău

constată:

La 07 octombrie 2015, lichidatorul GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei, a
depus în instanța de insolvabilitate cerere cu privire la atragerea la răspundere
subsidiară a membrilor organelor de conducere a GȚ „Plîngău Valentin”.

În motivarea cererii a invocat că la 04 februarie 2015, de către Curtea de Apel
Bălți a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de GȚ „Plîngău
Valentin” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de GȚ „Plîngău
Valentin”, s-a constatat insolvabilitatea debitorului și intentat procedura simplificată
a falimentului.

Menționează că potrivit tabelului definitiv consolidat de creanțe al GȚ „Plîngău
Valentin”, cuantumul creanțelor creditorilor validați și incluși în tabel constituie suma
de 514126,08 lei, 8600,80 euro și 4832,41 dolari SUA.

Indică că conform informațiilor parvenite de la Registrele publice debitorul
insolvabil nu dispune de careva bunuri care ar putea fi incluse în masa debitoare.

Mai indică că la 28 septembrie 2015, ora 11.30 în incinta Curții de Apel Bălți a
avut loc adunarea creditorilor cu drept de vot a GȚ „Plîngău Valentin”, la care au
participat 3 creditori, iar una din întrebările din ordinea de zi a fost, determinarea

premiselor de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului și cuantumul acestora.

Astfel, menționează că creditorii prezenți la adunare cu votul majorității l-au împuternicit și l-au obligat să întreprindă măsuri și să adreseze instanței cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului.

Sușține că temei atragere la răspundere subsidiară este faptul că, debitorul în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. (1) din Legea insolvenței nr.149/2012, nu a depus cerere introductivă privind declararea insolvenței, iar conform alin. (3) debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor de intentare a procesului de insolvență, obligațiune neglijată de către Valentin Plîngău.

Astfel, consideră că față de acesta urmează a fi aplicate prevederile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvenței și anume nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14.

Afirmă că pe parcursul derulării procesului de faliment simplificat a constatat că administrația debitorului insolvent a transmis documentele contabile, ștampila, actele de constituire etc., cu încălcarea Legii nr.113 din 27 aprilie 2007 cu privire la evidența contabilă.

Menționează că la adunarea creditorilor din 28 septembrie 2015 a fost stabilit și cuantumul mărimii răspunderii patrimonială subsidiară față de fostul conducător al debitorului – Valentin Plîngău, care constituie total suma de 462 042,62 lei și anume:

- SRL „Gloria-Qvarc” - în mărime de 207 423,15 lei, ca creditor garantat;
- Inspectoratului Fiscal de Stat Edineț - în mărime de 165 599,23 lei și anume: creditor chirografar rangul III cu suma de 58 068,14 lei, creditor chirografar rangul VI cu suma de 107531,09 lei;
- Casa Națională de Asigurări Sociale - în mărime de 18 614,11 lei și anume: creditor chirografar rangul III cu suma de 14 550,20 lei, creditor chirografar rangul VI cu suma de 4 063,91 lei;
- SRL „Agarista-Agricolă” - în mărime de 70406,13 lei și anume: creditor chirografar rangul V cu suma de - 37 055,86 lei, creditor chirografar rangul VI cu suma de - 33 350,27 lei.

Solicită atragerea la răspunderea patrimonială subsidiară a conducătorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău cu încasarea sumei 462 042,62 lei, conform creanțelor validate în cadrul procedurii de insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2015, a fost respinsă cererea lichidatorului GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a GȚ „Plîngău Valentin” în proces de insolvență.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 martie 2016, a fost respins recursul declarat de lichidatorul GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei, ca fiind tardiv.

A fost admis recursul declarat de către SRL „Gloria-Qvarc”, casată integral hotărârea Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2015 și remisă pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a

GT „Plîngău Valentin”, atras la răspundere subsidiară administratorul debitorului GT „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău.

A fost încasat de la Valentin Plîngău - 207423,15 lei în beneficiul SRL „Gloria-Qvarc”, 165599,23 lei în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Edineț, 18614,11 lei în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale, 70406,13 lei în beneficiul SRL „Agarista-Agricolă”.

La 24 octombrie 2016, Valentin Plîngău a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii lichidatorului GT „Plîngău Valentin” cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a GT „Plîngău Valentin”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea instanței de insolvență, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Menționează că în cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară nu sunt indicate motivele pentru care poartă răspundere subsidiară față de creditorii.

La fel, relevă că cererea nu conține acțiunile persoanei culpabile și care sunt probele care denotă culpa conducătorului.

Cu referire la prevederile art. 247, 248, 66 alin. (1) lit. a) din Legea insolvenței, explică că cererea formulată în sensul antrenării răspunderii subsidiare a persoanelor care au contribuit la ajungerea gospodăriei în stare de insolvență urma să cuprindă în mod expres: identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, dovezile pe care se sprijină cererea.

În acest sens, relevă că lichidatorul GT „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei, prin cererea sa invocă drept temei de atragere la răspundere patrimonială subsidiară prevederile art. 248 alin. (1) lit. e) și h) din Legea insolvenței nr. 149.

Indică că vis-à-vis de acest fapt, lichidatorul a făcut trimitere la actul Inspectoratului Fiscal de Stat, iar după cum s-a constatat în ședința de judecată din 13 octombrie 2016, în urma vizualizării repetate a acestui act de către instanța de judecată de rând cu lichidatorul Vadim Cernei, în actul respectiv se menționează viceversa poziției și anume faptul că „GT „Plîngău Valentin” a ținut evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, respectând prevederile art. 8 alin. (2) lit. e) Cod fiscal, Legii contabilității și Standardelor Naționale ale Contabilității.

Astfel, subliniază că în ședința de judecată lichidatorul Vadim Cernei a renunțat la temeiul prevăzut de art. 248 lit. e) din Legea insolvenței, dat fiind faptul că acest temei nu și-a găsit confirmare la materialele cauzei.

Evidențiază că probatoriul cauzei denotă că la 02 februarie 2015 debitorul GT „Plîngău Valentin” a depus în instanța de judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de sine, invocând incapacitatea de plată a datoriilor creditoriale în sumă de 527466,47 lei, fapt confirmat și de către participanții la proces în ședința de judecată din 19 octombrie 2016, prin urmare consideră că instanța nu poate reține faptul că temei de atragere la răspundere patrimonială subsidiară poate constitui art. 248 lit. h) din Legea insolvenței.

Accentuează că instanța de insolvență a dispus încasarea din contul lui în folosul SRL „Agarista-Agricolă” suma de 70 406,13 lei, pe când în cadrul ședinței de

judecată, reprezentantul creditorului SRL „Agarista-Agricolă” Alexandr Podlesnîi a solicitat respingerea cererii, menționând că conducătorul întreprinderii insolubile nu poartă vină în apariția stării de insolabilitate, aceasta datorându-se ansamblului condițiilor climaterice și externe.

În urma celor relatate, susține că nu sunt temeuri legale de atragere la răspundere subsidiară a fondatorului, iar, argumentele lichidatorului GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei în acest sens sunt neîntemeiate.

Conform cu art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 octombrie 2016 împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii instanței de insolabilitate și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolabilitate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele pricinii, la 02 februarie 2015, administratorul debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de GȚ „Plîngău Valentin”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 04 februarie 2015, a fost constată insolabilitatea GȚ „Plîngău Valentin” și inițiată procedura falimentului simplificat față de GȚ „Plîngău Valentin” și dizolvarea acesteia, fiind desemnat în calitate de lichidator al GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei.

Este cert și faptul că la 07 octombrie 2015, lichidatorul GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei, a depus în instanța de insolabilitate cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a GȚ „Plîngău Valentin”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, a fost admisă cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a GȚ „Plîngău Valentin”, atras la răspundere subsidiară administratorul debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău. A fost încasat de la Valentin Plîngău - 207423,15 lei în beneficiul SRL „Gloria-Qvarc”, 165599,23 lei în beneficiul Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Edineț, 18614,11 lei în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale, 70406,13 lei în beneficiul SRL „Agarista-Agricolă”.

Instanța de recurs constată că hotărârea dată de instanța de insolabilitate este una pripită, fiind emisă fără a fi dată o apreciere corespunzătoare cererii supuse examinării în raport cu circumstanțele pricinii și prevederilor legale aplicabile la caz.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolabilității, potrivit cărora dacă în cadrul procesului sunt

identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvent să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvența prin una dintre următoarele acțiuni: h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvență conform prevederilor art. 14;

Iar, dispozițiile art. 14 din Legea insolvenței, indică cert că:

(1) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10.

(2) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă și în cazul în care:

a) executarea integrală a creanțelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadență a creanțelor celorlalți creditori;

b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanțele creditorilor.

(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.(2) și la art.10 alin.(2).

Cu referire la prevederile legale enunțate, instanța de recurs constată a fi neînțeleasă concluzia instanței de insolvență cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău din considerentul că ultimul nu a formulat o cerere introductivă, în termenul legal.

În acest sens se va reține că deși instanța de insolvență în conținutul hotărârii contestate a reținut, pe de o parte, că însuși debitorul GȚ „Plîngău Valentin” a formulat la 02 februarie 2015 cererea introductivă privind inițierea procesului de insolvență față de sine, invocând incapacitatea de plată a datoriilor creditoriale în sumă de 527466,47 lei (f. d. 177), pe de altă parte, instanța de insolvență într-un mod neînțeles menționează că conducătorul întreprinderii, cunoscând despre incapacitatea de plată încă de la 01 ianuarie 2015, nu a formulat o cerere introductivă, în termenul prevăzut de art. 14 din lege.

Or, este evident că de la 01 ianuarie 2015, data de la care instanța de insolvență a constatat că Valentin Plîngău a cunoscut despre incapacitatea de plată a întreprinderii și până la 02 februarie 2015, data depunerii cererii introductive de către acesta au expirat doar 32 zile, a 30-a zi în interiorul căreia, conform art. 14 alin. (3) din Legea insolvenței, debitorul este obligat să depună cerere introductivă în caz de survenire a temeiurilor indicate la această normă, fiind sâmbătă, prin urmare zi de odihnă.

Drept consecință, reținerea instanței de insolvență precum că cererea lichidatorului GȚ „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău întrunește condițiile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvenței, este una incertă.

Această incertitudine nu poate fi trecută însă cu vederea, cu atât mai mult cu cât, nedepunerea cererii introductive în interiorul termenului prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvenței a constituit unicul temei de admitere a cererii de atragere

la răspundere subsidiară a administratorului debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău.

De altfel, despre lipsa de certitudine a concluziei instanței de insolabilitate la adoptarea hotărârii contestate cu recurs, vorbește și faptul că odată cu atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului GȚ „Plîngău Valentin”, Valentin Plîngău și încasarea de la acesta și a sumei de 70 406,13 lei în beneficiul SRL „Agarista-Agricolă”, instanța de insolabilitate a trecut cu vederea și nu a dat o careva apreciere faptului că reprezentantul creditorului SRL „Agarista-Agricolă”, în cadrul ședinței de judecată din 30 octombrie 2015, a declarat că Valentin Plîngău, ca conducător al întreprinderii insolabile, nu poartă vina în apariția stării de insolabilitate, aceasta datorându-se ansamblului condițiilor climaterice și financiare (f. d. 36 verso).

Drept urmare, este incontestabil că soluția instanței de insolabilitate nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărârea instanței de insolabilitate din 19 octombrie 2016 și a remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți ca instanță de insolabilitate.

La rejudecare, instanța urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând chestiunea supusă examinării, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

Prin prisma prevederilor art. 5 alin. (9) Legea insolabilității, se va reține că în cazul casării unei hotărâri a instanței de insolabilitate, cu remiterea cauzei la rejudecare, rejudecarea se va face de alt complet al instanței de insolabilitate (alt judecător).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Valentin Plîngău.

Se casează integral hotărârea Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, în pricina la cererea lichidatorului Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”, Vadim Cernei cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a Gospodăriei Țărănești „Plîngău Valentin”, cu restituirea pricinii pentru

rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu